

[Rimstad.]

dette system ville det være af betydning, om man indførte visse detaljer fra det såkaldte svenske system, hvor man ikke overlader til den enkelte låntager at gå ud på lånemarkedet og sælge sine obligationer på det tidspunkt, der passer ham bedst. Man kunne udmærket tænke sig at indføre bestemmelser, hvorefter en vis procentdel, måske 30, 40 eller 50 pct. af det samlede lånebehov, skulle behandles samlet af foreningerne selv, både hvad angår serie-størrelserne og deres udbud og det salg af sådanne særlige serieobligationer, som det var hensigten at foretage.

Også inden for vort parti er vi i ganske særlig grad betænkelige ved de bemyndigelser, som den højtærede minister vil tildele både Nationalbanken og sig selv. Vi er så betænkelige, at vi på forhånd må sige, at vi ikke er i stand til at tiltræde lovforslaget uændret på dette punkt. For resten skulle der vel ikke være alvorlige hindringer for at ændre lovforslaget netop her, sådan at folketinget stadig kan have kontakt med og indflydelse på de virkninger, som dette lovforslag, ophøjet til lov, vil få.

Også vil vi rette en bebrejdelse mod regeringen, der har haft alt for travlt med at pålægge befolkningen byrder efter en hidtil uset planløshed, men som øjensynlig har glemte at holde øje med det apparat og de midler, der tjener til på rigtig måde at administrere virkningerne af disse enorme beløb, som regeringen har fundet sig beføjet til at fratage befolkningen for selv at administrere dem. Vi kan sige, at på dette sidste punkt har regeringen i almindelighed gjort det rigtig dårligt indtil nu.

Jeg skal i øvrigt ikke gøre mange bemærkninger om selve lovforslaget, men vil mene, at regeringen må gøre sig klart, at dette dens lovforslag ikke kan få den rette virkning, uden at byggeriet — og særlig boligbyggeriet — dæmpes midlertidigt. Derfor forekommer de 110 pct. i lovforslaget os ikke at give den rette basis. Vi ville finde det langt rigtigere og langt mere virkningsfuldt, om den højtærede minister for boligbyggeriets vedkommende havde foreslået det samme nye udlån som det gennemsnitlige i den nævnte periode fra 1. april 1964 til 31. marts 1965, altså i stedet for de nævnte 110 pct. havde fore-

slået 100 pct. Det ville give den relative reduktion i lånetilsagnet, som den forøgede byggeaktivitet angiver. Reducerer man nemlig ikke på dette punkt, vil det gå ud over vor eksportproduktion, som stadig har behov for investeringer og stadig har lånebehov. Begynder vi først at dæmpe dér, kan vi vistnok godt dæmpe en hel række andre steder. Hvis vi ikke gør det, vil vi i hvert fald blive tvunget til at gøre det.

Vi vil gerne være med til at forhandle spørgsmålet omkring dette lovforslag færdigt, for vi anser lovforslaget — eller måske bør vi sige lignende lovforslag eller lovforslag med visse ændringer i forhold til det her foreslåede — for meget påkrævet. Vi vil give den højtærede minister tilsagn om en fordomsfri forhandling, og vi takker hans parti, fordi det i dette tilfælde har givet os lejlighed til at deltage i udvalgsarbejdet.

Westerby: De senere år har været præget af en kreditekspllosion. Medens der for få år siden kun udsendtes for ca. 1 milliard kr. om året af obligationer på markedet, udsendes der i øjeblikket ca. 4-5 milliarder kr. obligationer. Efterspørgslen efter obligationer har ikke kunnet følge med. Den samlede efterspørgsel, det vil sige både den private opsparing, den efterspørgsel, som kommer defra, og de støtteopkøb, som Nationalbanken har kunnet foretage, har ikke været i stand til at sikre, at kurserne havde en sådan højde, at renten ikke steg til et næsten uhørt niveau for dansk økonomisk liv, således som vi har været vidne til det i den senere tid.

Udviklingen på børsen gennem de senere måneder har klart vist, at det er en meget kritisk situation. Man kunne befrygte, at kurserne vil falde yderligere, og at renten derfor vil stige — også til skade både for lejens højde i nybyggeriet og for investeringerne i erhvervslivet, især i landbruget. Det vil være meget kritisk, hvis bunden går ud af vort obligationsmarked, og vi får meget væsentlige kursfald og rentestigninger ud over det niveau, vi allerede har nået. Derfor er det en kritisk situation, derfor er det en nødsituation, og derfor forstår jeg godt, at den høje regering kommer med et forslag, der tager sigte på at prøve at rette op på den situation.

Nu er spørgsmålet jo ikke bare om at se